

Kapellan Harald Kaasa Hammer, Nøtterøy
3. søndag i faste, tilleggstekst
Teie kirke 14. mars 2004 kl 1100
Prekengudstjeneste: «TROS-STAFETTEN»

SALMER

- Preludium
Inngangsbønn «Herre, jeg er kommet inn...» (side 157)
*543 I tro under himmelens skyer

Tekstlesning HEBR 12,1-3 NÅ ER DET VÅR TUR!
Preken + Trosbekjennelse

Meditasjonsmusikk
De ti bud med forklaringer (Side 159-161 - justert)
059 Dyraste Jesus
Kunngjøringer
951 Litaniet
Offer
537 Guds kirkes grunnvoll ene
(Vi synger til offeret er ferdig. Etter bønn for offeret, synger vi resten av salmen.)
NATTVERD (Side 290-296)
(På de tre menighetssvarene side 294, synger først organisten, så gjentar menigheten.)
535 Vidunderligst av alt på jord
*549 Guds ord det er vårt arvegods

I vår blir det tre temagudstjenester i Teie kirke med overskriften «*GI TROEN VIDERE*».
Det blir en utvidet preken over dagens tekst, og samtale etter gudstjenesten.
Kapellan Harald Kaasa Hammer taler, og temaene er:
25. januar: «KOM OG TRO!»
14. mars: «TROS-STAFETTEN»
og 23. mai: «MÅLET I SIKTE!»

Innledning til preken

Kjære menighet! Nåde være med deg, og fred fra Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus!
Amen.

I vår har vi tre temagudstjenester med overskriften «Gi troen videre!» Det blir en utvidet preken over dagens tekst - men gudstjenesten blir ikke lenger enn vanlig! - og så samles vi til kaffe og samtale etter gudstjenesten.

«Gi troen videre!» Det er ikke for ingen ting at vi har valgt denne overskriften på de tre temagudstjenestene. Vi står foran et kjempeløft i Den norske kirke, det største løft siden konfirmasjonen og folkeskolen ble innført for 270 år siden. Vi vil bygge opp en ny kristendomsundervisning for barna våre, og Stortinget vil gi oss rammer til 315 undervisningstimer til sammen for alle barn mellom 0 og 18 år. Vi vil ikke bare gi kunnskap om troen, vi vil gi troen til barna våre og ungdommene våre, og vi vil tro sammen med dem. La oss «gi troen videre»!

I dag er temaet «Tros-stafetten». Evangeliet har gått som en stafettpinne fra Oljeberget og frem til oss. Teksten handler om dem som har løpt før oss og nå heier oss fremover. Teksten handler om vår etappe, og hvor viktig det er å satse, å fokusere på målet og å stå løpet ut. La oss høre dagens prekentekst.

Prekentekst

Tekstleser: Det står skrevet i Hebreerbrevet i det 12. kapittel, fra vers 1:

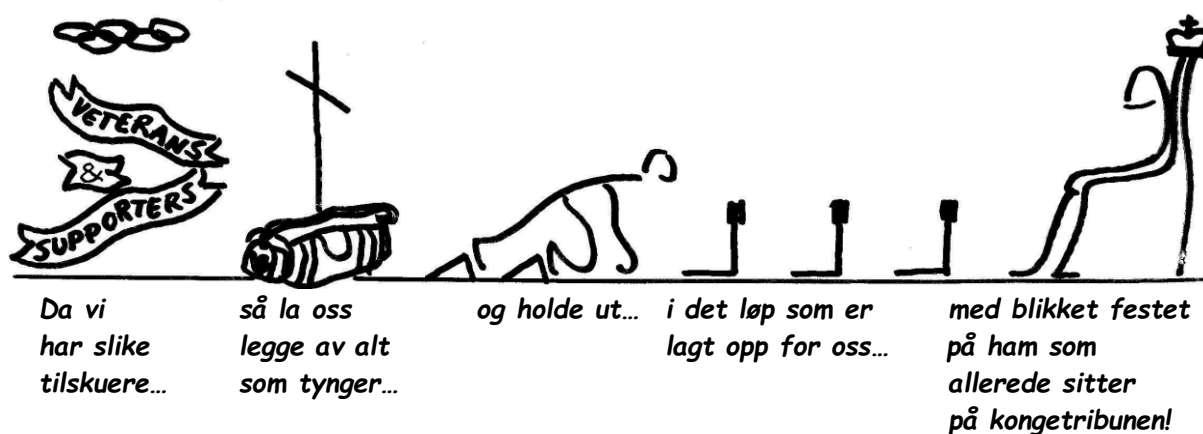
Da vi har så stor en sky av vitner omkring oss, så la oss legge bort alt som tynger, og synden som så lett henger seg på oss, og holde ut i det løp som er lagt opp for oss,² med blikket festet på ham som er troens opphavsmann og fullender, Jesus. For å få den glede han hadde i vente, tålte han korset uten å bry seg om vanæren, og nå har han satt seg på høyre side av Guds trone.³ Ja, tenk på ham som holdt ut en slik motstand fra syndere, så dere ikke blir trette og motløse.

Slik lyder Herrens ord.

Det er Holmenkollsøndag i dag. Når gudstjenesten og kirkekaffen er over, er det vel mange som skal hjem og se på sendingene fra hoppbakken. Hvis ikke tåka ligger for tett, skal Kollenbrølet stige fra tribunene og løfte hopperne enda noen meter mot rekord.

Det er overraskende hvor mange tekster i Det nye testamente som bruker bilder fra idretten. Idretten var en viktig del av kulturen i Romerriket. Romerne bygde stadion i by etter by. I Jerusalem lå stadion tett inn til den søndre del av tempelplassen.

Vi har lagt en illustrasjon til dagens prekentekst inn i salmebøkene:

Ja tenk på ham som tålte kors og vanære og motstand fra syndere, så dere ikke blir trette og motløse!

1. De som har løpt før oss

Hele kapittel 11 handler om dem som nå sitter på tribunen og heier oss frem. De er som en hel sky av vitner. Skyen er tegnet på Guds nærvær både i Det gamle og det nye testamente. Men denne guds-skyen består av mennesker som satte sin tro til Gud. De har løpt før oss. De vitner om at det går an å nå målet. De er veteraner og de er våre støttespillere.

Vi leser om Abel, som fikk det vitnesbyrd at han var rettferdig, om Enok som behaget Gud, om den gudfryktige Noah som bygde en ark, da han var blitt varslet om det som ennå ikke var synlig. Og om Abraham som var lydig og Sara som stolte på at han som hadde gitt løftet, var trofast.

Hebr 11, 13 I tro døde alle disse uten å ha vunnet det som var lovt. De bare så det langt borte og hilste det, og de bekjente at de var fremmede og utlendinger på jorden.

Vi leser om Jakob og Josef og Moses.

Hebr 11, 25 - 27 Moses ville heller lide vondt sammen med Guds folk enn å leve en kort tid i syndig nytelse. ²⁶ Han holdt Kristi vanære for en større rikdom enn skattene i Egypt. Han så nemlig fram til lønnen som ventet ham. ²⁷ I tro forlot han Egypt uten å frykte for kongens vrede. Det var som om han så den usynlige, og derfor holdt han ut.

Det regnes opp en rekke av vitner som «led nød, hadde det vondt og fikk har medfart. De var for gode for denne verden,» står det.

Hebr 11,39-40 Alle disse fikk godt vitnesbyrd for sin tro, men de oppnådde ikke å få det som var lovt. ⁴⁰ For Gud hadde for vår skyld noe bedre i tanke; de skulle ikke nå fullendelsen uten oss.

Det ellefte kapittel i Hebreerbrevet består av kortere og lengre troshistorier som er lenket sammen frem til dem som fikk dette brevet. Nå var stafettpinnen kommet frem til dem, det var deres tur å løpe, det var deres troshistorie som skulle skrives og gis videre til deres etterkommere.

Og så har stafetten gått videre fra land til land, gjennom seksti generasjoner, frem til våre oldeforeldre, besteforeldre, foreldre, faddere og tanter og onkler som har gitt troen videre til oss. Om dem kan det samme sies:

Hebr 11,39-40 Alle disse fikk godt vitnesbyrd for sin tro, men de oppnådde ikke å få det som var lovt. ⁴⁰ For Gud hadde for vår skyld noe bedre i tanke; de skulle ikke nå fullendelsen uten oss.

Så godt at Gud hadde oss også i sine tanker! Han ville ikke gå glipp av å skape oss også før han gav seg. Og han ville ikke at vi skulle gå glipp av frelsen og fullendelsen. Det er litt av noen perspektiver som rulles opp for oss i denne teksten!

La oss slippe idrettsbildet inn på oss og inn i troen vår og livet og hverdagen vår!

- Hvor er du i dette bildet?
- Hvem har du som har overlevert troen til deg?
- Hvem er det som heier deg frem?
- Hvor er din arena?
- Hva slags distanse er det du løper?
- Er den lang eller kort? Er det flatmark eller oppforbakke eller utforbakke?
- Står du ved slutten eller midt i eller ved begynnelsen av distansen din?
- Har du fått lagt av det som tynger, eller drar du fremdeles på rusk og rask som hindrer deg?
- Har du fått øyekontakt med din trener og forløper og Herre, så du vet akkurat hvor løypa går?

Det er overraskende hvor levende idrettsbildene er, både her i Hebreerbrevet og i minst åtte av Paulus' tretten brev.

Å være kristen er ingen lek, og det var ikke idretten den gangen heller. De kjempet på liv og død, bokstavelig talt. Tenk bare på gladiatorene, og de kristne som kjempet for sitt liv i

Colosseum og andre arenaer. Derfor skriver Paulus om idrettsøvelsene som kamp og strid, slik vi snakker om fotball**kamp** og kappe**strid**.

2. Paulus som forbilde

Da Paulus var på vei til fangenskap i Jerusalem og Rom, og tok avskjed med sine medarbeidere, sa han:

Apg 20,24 For meg er liv eller død ikke verd å snakke om, bare jeg kan fullføre løpet og den tjeneste jeg fikk av Herren Jesus: å vitne om evangeliet om Guds nåde.

Til kolosserne skrev han:

Kol 1,29-29 For å nå dette mål arbeider og kjemper jeg i hans kraft, den som virker i meg med styrke.

Kol 2,1 Jeg vil dere skal vite hvor hardt jeg kjemper for dere og for dem i Laodikea og for alle de andre som ikke selv har sett meg.

Om Epafras skrev han:

Kol 4, 12 Epafras, som kommer fra deres egen menighet, er Kristi Jesu tjener og kjemper alltid for dere i bønn, for at dere skal bli stående, modne og fullt visse om alt som er Guds vilje.

Og til tessalonikerne skrev han:

1 Tess 2, 2 Enda vi like før hadde vært utsatt for lidelser og mishandling i Filippi - noe dere kjenner til - fikk vi av vår Gud frimodighet til å tale Guds evangelium til dere, selv om det var en hard kamp.

Vi merker at Paulus' **utholdenhet** har vært satt på store prøver. Han skriver til Galaterne om hva han har gjort for «at hele mitt arbeid skulle være forgjeves.» Gal 2,2 Og vi merker i Filipperbrevet en viss frykt når han skriver: «Jeg skal få den ros på Kristi dag at mitt strev og mitt livsverk ikke har vært forgjeves.» Fil 2,16

Mot slutten av sitt liv skriver han til Timoteus:

2 Tim 4, 7 Jeg har stridd den gode strid, fullført løpet og bevart troen.

3. Nå er det vår tur å løpe den etappen som vi har fått

Legg merke til hvordan Paulus oppmuntrer oss til å løpe våre etapper. Vi leser i Filipperbrevet:

Fil 1,30 Dere står i den samme kamp som dere før har sett meg kjempe; og nå hører dere at jeg fremdeles står i den.

Og til Timoteus:

1 Tim 6,12 Strid troens gode strid og grip det evige liv som du er kalt til, og som du bekjente deg til da du avla den gode bekjennelse for mange vitner.

2 Tim 2,3-5 Lid også du vondt som en god Jesu Kristi stridsmann. ⁴ Ingen soldat lar seg hindre av dagliglivets gjøremål, for da kan han ikke gjøre det hærføreren vil. ⁵ Og en idrettsmann må følge reglene, om han skal vinne seierskransen.

Og så til korinterne:

1 Kor 9,24-27 Vet dere ikke at de som er med i et løp på idrettsbanen, de løper alle sammen, men bare én vinner seiersprisen. Løp da slik at dere vinner den! ²⁵ En

idrettsmann må nekte seg alt. **Han** gjør det for å vinne en krans som visner, **vi** for å vinne en krans som aldri visner. ²⁶ Jeg løper derfor ikke uten å ha et mål, og jeg er ikke lik en bokser som slår i løse luften. ²⁷ Nei, jeg kjemper mot meg selv og tvinger kroppen til å lystre, for at ikke jeg som har forkynt for andre, selv skal bli forkastet. (Disket?)

Og til efeserne:

Ef 6,10-11 Til slutt: Bli sterke i Herren, i hans veldige kraft! ¹¹ Ta på Guds fulle rustning, så dere kan holde stand mot djevelens lumske angrep.

4. Djevelen og talsmannen

Djevelen - ja, han har også et navn som gir assosiasjoner til idrettsbanen. Verbet diaballo - som er blitt til djevel på norsk - betyr å kaste inn i mellom. Dia og ballo. Det er en som spenner bein på oss, eller stikker kjepper inn i hjulene, så vi går i bakken med et brak.

Vi har heldigvis en annen på banen også: Den Hellige Ånd, som kalles talsmannen. Talsmannen kommer av verbet parakalein, som betyr å rope til fra siden. Han er Guds talsmann, som løper ved siden av oss som en sekundant og roper: Stå på! Du ligger godt an! Ta det litt med ro i bakken, og så gir du det du har på flata!

Verbet for å være talsmann oversettes ofte med å trøste. Ja, Den Hellige Ånd er vår beste trøster, for han har direktekontakt med Jesus som sitter ved den allmektige Faders høyre hånd. Det kan bli noen nedturer. Det er ikke sikkert vi kommer frem med æren i behold. Jesus måtte også tåle vanære! Likevel må vi ikke stanse bare ved trøsten. Vi ligger ikke nede hele tiden. Han vil ha oss ut på banen igjen, og styrke oss til en ny etappe!

5. Legg av alt som tynger!

Slik en idrettsmann pakker ytterklær og treningstøy ned i veska før han skal løpe, slik skal vi legge fra oss alt som tynger, alt som hefter oss fra å gjøre det aller viktigste, alt som fienden kan henge seg fast i, så vi ikke kommer noen vei. Og synden som så lett henger seg på oss, den kan vi legge ned ved korset. Så kan vi ha fri samvittighet og fritt mot og fri fart fremover mot målet.

Nå i fastetiden er et av motivene å kjempe mot synden, legge den av og forsake den. Vi har en fastepreken fra år 450, Leo's fastepreken: «Se nå er en velbehagelig tid, da vi erklærer alle synder krig, og alle sanne dyders vekst!» - Det er en sportslig innstilling til fasten, som passer godt med dagens tekst.

6. Det kreves utholdenhet i kristenlivet

Utholdenhet eller steier-egenskaper er ekstra viktig for den som er langdistanseløper. Vi trenger ros underveis, og oppmuntring til å holde ut, når vi kjenner at det går på stumpene. Paulus oppmuntrer galaterne med å rose dem for den fine starten:

Gal 5,7 Dere begynte løpet godt. Hvem er det som har hindret dere i å være lydige mot sannheten?

Nå gjelder det å holde stand, skriver han til filipperne:

Fil 1,27 Så gjelder det bare at dere fører et liv som er Kristi evangelium verdig. Enten jeg nå kommer og selv ser dere, eller jeg er borte, så la meg få høre at dere holder stand i én Ånd og med samme sinn kjemper for troen på evangeliet. (Se også 2 kor 1,6; 2 Tim 2,12; Jak 1,12 og 5,11; 1 Pet 2,20; Åp 3,10 og 13,10)

Og til romerne:

Rom 13,11 Dere vet hvilken tid det nå er: Timen er kommet da dere må våkne opp av søvnen, for frelsen er oss nærmere nå enn da vi kom til tro.

Og til hebreerne:

Hebr 10,37 For ennå er det bare en kort stund, så kommer han som komme skal, og han skal ikke dryge.

7. Det løp som er lagt opp for oss

Nå er det vi som er på banen, «i det løp som er lagt opp for oss». Legg merke til uttrykket. Det er en som har lagt opp et helt spesielt løp akkurat for deg og for meg og for oss! En som vet akkurat hva vi er gode for. Han vet bedre enn oss hvilke ressurser og grenser vi har, for det er han selv som har satt oss sammen. Vi kan være trygg på at han vet hva han gjør.

Hvor er din arena? Kanskje er det ikke noe Kollen-brøl som løfter deg fremover? Men du har dine forløpere, og du har noen som venter på stafettpinnen.

Gud har gitt oss arenaer: Familie, hjem og naboskap, menighet og misjon, samfunn og arbeidsliv. En stor fare for en idrettsmann, er om han nedvurderer den etappen som han har fått. Da stopper hele løpet opp. Du er et viktig hjul i maskineriet, stort eller lite. Du har fått den plassen Gud har spesiallaget deg til! Der du er, er du viktig!

Så lenge vi lever, betyr det at Gud enda holder oss på banen. Jeg vet at mange lurere på dette. Hvorfor har han ikke tatt meg ut av banen for lenge siden, og satt inn en annen spiller? Det er spørsmål som har sitt svar i Guds skjulte plan og vilje.

Noen blir tatt av banen så altfor tidlig, synes vi, og andre løper på overtid, synes vi.

8. Å feste øynene på målet og på Jesus

Særlig når vi ikke finner mening, er det om å gjøre å feste øynene på Jesus. Vi har en levende frelser som sitter der fremme. Vi er på det seirende laget. Kapteinen vår er allerede på kongetribunen. Det er om å gjøre at vi får øyenkontakt med ham: at det er kortest mulig vei mellom våre øyne og hans øyne.

Vi kjemper ikke for en sak eller for prinsipper eller for noe vi tror på. Vi kjemper for **ham** som vi tror på. Han som «vil at alle mennesker skal bli frelst.» 1 Tim 2,4. Han vil at akkurat jeg skal bli frelst, og han vil at mine nærmeste skal bli frelst, de aller nærmeste i mine nettverk: i familie og hjem og nabolag, menighet og misjon, samfunn og arbeidsliv.

Jeg husker da jeg skulle lære å gå på bommen. Jeg nistirret på bommen. Og da var det lett å stirre ned på gulvet, dit jeg ikke skulle. Da stilte treneren seg opp ved enden av bommen: «Se på meg!» ropte han. «Jammen, det går ikke,» sa jeg. «Da ser jeg ikke hvor jeg går.» «Nei, du skal ikke se hvor du går. Se heller dit du skal,» sa treneren. Og jammen hadde han ikke rett!

Vi skal feste blikket på Jesus. Han er ikke bare en doven forståsegpåer som kommer med gode råd. Han er en spillende trener. Han har løpt sin distanse, og vet hva vi kan komme ut for. Dette stedet i Hebreerbrevet er faktisk et av de få stedene i Bibelen hvor det står at vi skal tro **som** Jesus, og ikke bare tro **på** ham. Han er troens pioner, står det i engelske oversettelser, troens opphavsmann og fullender. (Se Hebr 2,10 og 5,8; Fil 2,8)

9. Oppsummering

Jeg vil oppsummere med noen linjer fra en preken av Martin Luther (over Joh 20,19-31).

Tjen og hjelp enhver, for ellers har dere ikke noe å gjøre på jorden!

En gang til:

Tjen og hjelp enhver, for ellers har dere ikke noe å gjøre på jorden!

Troens kraft viser seg i kjærlighet. For det er ikke nok at jeg har Kristus til eiendom, at jeg har all glede og trøst av ham. Jeg må også gjøre det som han har gjort. Om dette sier han: «Likesom Faderen har utsendt meg, så sender jeg dere.»

Dette er den første og største kjærlighetsgjerning at en kristen - når han er blitt en troende - skal beflitte seg på å føre andre mennesker til troen, likesom han selv er kommet til den.

For det annet, når du har øvet denne store gjerning og lært andre den rette sannhets vei, fortsett da å tjene enhver med et godt eksempel og gode gjerninger.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var er og blir én sann Gud, fra evighet og til evighet. Amen.

La oss støtte hverandre i troen. La oss reise oss og sammen bekjenne vår hellige tro...